

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Sayı : E-69602026-610-00097470593 - 983 71103
Konu : Soru Önergesi (7/11536)

03.07.2024

7/11536

GK 144

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1422624 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Yunus EMRE tarafından verilen 7/11536 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 58DCFCB7-57B8-43A6-91F9-FDF823556F0D
Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bulvarı No:151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 03124491331 Faks No: 0312449 13 41
e-Posta: g.ozcan@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

GÜLAY ÖZCAN

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 03124491331

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın Yunus EMRE'ye Ait 7/11536 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-12) İnsan ve toplum sağlığını tehdit eden ve terörizmin önemli finans kaynaklarından birini oluşturan yasadışı uyuşturucu ticareti ile etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi amacıyla, Bakanlığımızca tüm gümrüklü yer ve sahalarda, uzman ve eğitimli personel, modern teknik ve teknolojik altyapı, dedektör köpekler ve diğer yardımcı ekipman başta olmak üzere, gelişmiş bir mücadele altyapısı oluşturulmuştur. Söz konusu sistemin güncel ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli olarak geliştirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmekte, risk analizi, profillemeye ve hedefleme kabiliyetleri artırılmakta, yasadışı uyuşturucu ticaretinin önlenmesi ve tespitine yönelik kontrol ve operasyonlar aralıksız sürdürülmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız birimlerince son 10 yılda 191.867 kg uyuşturucu madde ele geçirilmiştir.

2023 yılında ise, Bakanlığımız birimlerince 11 ton 642 kilogram uyuşturucu ele geçirilmiştir. Bu dönemde uyuşturucu yakalamalarında öne çıkan ve yakalamaların yarısından fazlasının gerçekleştirildiği ilk 7 idare ve söz konusu idarelerce ele geçirilen madde miktarları; İstanbul Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 3.280 kg, İstanbul Havalimanı Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 1.473 kg, Edirne Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 1.440 kg, Hatay Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 1.199 kg, Habur Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 1.101 kg, Gürbulak Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 509 kg, Esendere Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından 376 kg uyuşturucu madde ele geçirilmiştir.

Uyuşturucu maddelerin yasadışı üretimlerinin gerçekleştirildiği ülkeler “kaynak ülke”, söz konusu maddelerin yasadışı trafiğinde nihai varış noktası olan ülkeler “hedef ülke” ve bu yasadışı trafikte kaynak ve hedef ülkeler arasında yer almaları sebebiyle rota olarak tabir edilen güzergâhlar üzerinde yer alan ülkeler ise “transit ülke” olarak adlandırılmaktadır. Ülkemiz uyuşturucu madde türlerinden esrar, kokain, metamfetamin ve ecstasy maddeleri bakımından hedef ülke, afyon türevleri ile captagon yasadışı trafiğinde ise transit ülke olarak etkilenmektedir. Uyuşturucu madde güzergâhları Bakanlığımız birimlerince yakından takip edilmekte, küresel ve bölgesel güzergâh değişiklikleri ve güncel diğer gelişmeler sürekli gözlenerek alınması gereken tedbirlerle ilgili proaktif yaklaşımlar sergilenmektedir. Bu kapsamda, ülkemizde ve uluslararası çapta gerçekleşen uyuşturucu madde yakalamalarında çıkış, transit ve varış yerlerini kapsayan güzergâh incelemeleri öncelikli olarak yürütülmektedir.

Narkotik suçlarla mücadele faaliyetleri kapsamında, ulusal düzeyde mücadelede görevli kolluk birimlerimiz arasında yakın işbirliğine büyük önem verilmekte, uyuşturucu madde yakalama olaylarında, söz konusu olayın niteliği dikkate alınarak, Emniyet, Jandarma, Sahil Güvenlik ve Gümrük Muhafaza birimleri tarafından koordineli şekilde çalışma yürütülmektedir.

Ayrıca, uyuşturucu maddelerin yasadışı ticaretinde kullanılmaya teşebbüs edilen bölgesel ve küresel rotalar titizlikle takip edilmekte, bu alanda düzenlenen uluslararası raporlar ve diğer ülkelerce gerçekleştirilen güncel madde yakalamaları incelenmekte, bu kapsamda yürütülen değerlendirmeler neticesinde giriş, transit ve çıkış gümrüklerimizde gerekli kontrol ve tedbirler

hayata geçirilmektedir. Ele geçirilen uyuşturucu maddelerle ilgili olarak uluslararası kontrollü teslimat uygulamaları da dahil olmak üzere kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmekte, adli makamların bilgi ve talimatları doğrultusunda uluslararası iş birliği faaliyetleri yürütülmektedir.

Öte yandan, Türk gümrükleri liman sahaları ve gümrük kapılarında kaçakçılıkla mücadele amacıyla araç ve konteynerlerin kontrollerinde 74 adet farklı tür ve modelde X-Ray Araç ve Konteyner Tarama Sistemi bulunmaktadır. Bu sistemlerin 53 adedi geçmiş yıllarda Bakanlığımız yatırım bütçesi ve/veya AB Projeleri ile temin edilen Bakanlığımız envanterine kayıtlı olan X-Ray tarama sistemleridir.

Diğer 21 adet farklı tür ve modeldeki X-Ray Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri, kara sınır kapıları ve limanlarda saha işletici kuruluşlarınca temin edilmiş olan işleticilere ait sistemler olup kaçakçılıkla mücadele amacıyla sahada görev yapan Bakanlığımız personelinin kullanımına tahsis edilen sistemlerdir. Dolayısıyla, gümrük saha ve limanlarımızda kiralama yoluyla temin edilen X-Ray Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri bulunmamaktadır.

Uyuşturucu madde tespiti gerçekleştirilen konteynerlerde zaman zaman takip cihazları ele geçirilmektedir. Bu yönde bir tespit halinde söz konusu cihazlar soruşturma dosyası kapsamında delil olarak değerlendirilmekte, cihazlarla ilgili olarak soruşturma savcılığı talimatlarıyla kriminal teknik inceleme gerçekleştirilmektedir. Soruşturma dosyasında yer alan takip cihazlarının teknik incelemeleri ilgili adli makam talimatları kapsamında yürütülmekte ve adli süreç konusu olmaktadır.

Bakanlığımız birimlerince, gümrüklü yer ve sahalarda konteynerlere ve konteyner muhteviyatı yüklere yönelik olarak risk analizine dayalı detaylı kontroller yürütülmektedir. Konteyner kontrol süreçleri kapsamında “rip off” tabir edilen kaçakçılık yöntemine karşı yürütülen kontroller, X-ray taramaları, konteynerlerin soğutucu ünitelerinin kontrolleri, konteyner ve yükün detaylı fiziki aranması gibi aşamalar bulunmaktadır. Konteynerlere ilişkin aramalara; adli kolluk personeli, muhafaza memurları, muayene memurları ve gümrük memurları tarafından iştirak edilmekte, narkotik dedektör köpekler ve diğer yardımcı unsur ve ekipman aktif olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, diğer kolluk birimleri ile müştereken yürütülen faaliyetlerde, ilgili kolluk personelince aramalara iştirak edilmektedir.

Bakanlığımız birimlerince Mersin Limanında uyuşturucu madde tespitine konu olan ve yasal yük olarak muz beyan edilen konteynerlerin genellikle Orta ve Güney Amerika ülkeleri çıkışlı olduğu anlaşılmaktadır. Uyuşturucu yakalamalarını müteakiben yetkili Cumhuriyet Başsavcılıklarınca başlatılan soruşturmalar kapsamında konuyla ilgili detaylı incelemeler yürütülmekte, sevkியata ilişkin bilgisi ve dahli olan kişi ve firmalar hakkında ilgili mevzuat dahilinde işlem yapılmaktadır.

Bununla birlikte, gümrük sahalarında ve sınır kapılarında yürütülen iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygunluğunun denetlenmesi amacıyla Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca rutin teftiş ve denetimler gerçekleştirilmekte olup bu denetimlerin yanı sıra yapılan işlemlerde mevzuata aykırılık, kaçakçılık (uyuşturucu dahil) ve rüşvet durumlarının tespit edilmesi halinde ilgili kişi ve sorumluların ortaya çıkarılması ve gerekli adli/idari yaptırımların uygulanabilmesi amacıyla inceleme ve soruşturmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız Müfettişlerince yürütülen inceleme ve soruşturmalar neticesinde düzenlenen Raporlarda yer alan tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda, personel ile alakalı adli birimlere gerekli suç duyurularında bulunulması sağlanmakta ve akabinde dava süreçleri Bakanlığımızca titizlikle takip edilmekte olup ayrıca ilgililer hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun disiplin hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler tesis edilmektedir. Keza, inceleme ve soruşturma sürecinde veya akabinde, soruşturmaya konu personelin görevinin başında kalmasında sakınca

görölmesi halinde 657 Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca görevden uzaklaştırma tedbiri uygulanabilmektedir.